

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 15. januarja 2019

Po mnenju revizorjev je sistem EU za varnost hrane preobremenjen

Čprav ima sistem EU za zaščito potrošnikov pred kemijskimi dejavniki tveganja v živilih dobro podlago in se spoštuje po vsem svetu, je glede na novo poročilo Evropskega računskega sodišča trenutno preobremenjen. Po besedah revizorjev Evropska komisija in države članice nimajo zmogljivosti, da bi sistem izvajale v celoti.

Namen politike EU o varnosti hrane je zagotoviti visoko raven varovanja življenja in zdravja ljudi ter državljanke EU zaščititi pred tremi vrstami dejavnikov tveganja v živilih: fizikalnimi, biološkimi in kemijskimi. Ta revizija je bila osredotočena na kemijske dejavnike tveganja.

Revizorji so ugotovili, da se model EU za varnost hrane spoštuje po vsem svetu, vendar je trenutno preobremenjen. Pravni okvir, ki ureja kemikalije v živilih, krmi, rastlinah in živih živalih, po njihovih besedah še ni dokončan in še ni dosegel ravni izvajanja, predvidene v zakonodaji EU o proizvodnji živil. Poleg tega se Evropska agencija za varnost hrane, katere znanstveni nasveti vplivajo na oblikovanje evropskih politik, pri svojem delu sooča z zaostanki na področju kemikalij, kar vpliva na pravilno delovanje delov sistema in trajnost modela kot celote.

„Varnost hrane je za EU pomembna prioriteta, ki vpliva na vse državljanke in je tesno povezana s trgovino,“ je povedal član Evropskega računskega sodišča Janusz Wojciechowski, pristojen za poročilo. „Vendar se sedanji sistem EU sooča s številnimi nedoslednostmi in izzivi.“

V nekaterih državah članicah so posamezne kemikalije v nadzor zajete pogosteje kot druge, njihovi pravni okviri pa so tako obsežni, da javni organi težko izpolnjujejo vse svoje odgovornosti. Revizorji menijo, da lahko pregledi, ki jih izvajajo javni organi, obsegajo le majhen delež vseh opravljenih pregledov, verodostojnost modela EU pa bi bilo mogoče najbolje ohraniti tako, da bi se nadzorna sistema javnega in zasebnega sektorja medsebojno dopolnjevala, vendar se sinergije med njima šele začenjajo raziskovati.

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče.

Celo poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – uradni govorec

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tiskovni predstavnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

EU je na podlagi meril dejavnikov tveganja omejila uporabo nekaterih pesticidov, vendar pa revizorji pojasnjujejo, da so ostanki teh pesticidov dopustni v proizvodih, uvoženih v EU, če se na podlagi ocene tveganja ugotovi, da ni tveganja za potrošnike.

Revizorji so prav tako ugotovili, da ima nadzorni sistem omejitve, saj so države članice imele težave pri določanju vrste izvršilnih ukrepov, ki jih je treba sprejeti pri neskladnosti.

Revizorji Evropski komisiji priporočajo, naj:

- oceni morebitne spremembe zakonodaje, ki ureja obravnavo kemijskih dejavnikov tveganja, ob upoštevanju zmogljivosti za njeno dosledno izvajanje;
- še naprej spodbuja dopolnjevanje, da bi se lahko javni organi držav članic v večjem obsegu zanašali na preglede, ki jih izvaja zasebni sektor;
- v zvezi z ostanki pesticidov v živilih pojasni, s kakšnimi ukrepi bo omogočila ohranitev iste ravni zagotovila za živila, proizvedena v EU, in uvožena živila, obenem pa tudi skladnost s pravili Svetovne trgovinske organizacije;
- državam članicam zagotovi nadaljnja navodila o uporabi izvršilnih ukrepov ter okrepi svoje postopke za spremljanje skladnosti s pravili EU o živilih.

Pojasnila za urednike

Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije imajo evropski državljani na svetovni ravni eno najvišjih stopenj zagotovila o varnosti hrane. Prednosti modela EU temeljijo na:

- njegovi strukturi upravljanja, v kateri si odgovornost delijo dve decentralizirani agenciji EU in Komisija, s čimer je ocena tveganja ločena od obvladovanja tveganja;
- cilju ocenjevanja varnosti kemikalij, preden se uporabijo v prehranski verigi;
- jasni delitvi odgovornosti med zasebni sektor in javne nadzorne organe.

Poleg tega EU od tretjih držav zahteva, da izpolnjujejo standarde EU, da bi tudi za živila, uvožena v EU, zagotovila enake visoke varnostne standarde.

Evropsko računsko sodišče predstavlja svoja posebna poročila Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil Sodišča se izvede, kar dokazuje, da je delo Sodišča koristno za državljane EU.

Posebno poročilo št. 2/2019 – Kemijski dejavniki tveganja v naši hrani: s politiko EU o varnosti hrane smo zaščiteni, vendar obstajajo izzivi – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU.